

brugsproblemer. Hertil blev i 1993 afsat 50 mio. kr. til en storbyulje. I den forbindelse blev følgegruppens rolle præciseret og omdefinert til: Følgegruppen om socialpsykiatri og socialt udstødt.

I regeringens statusrapport i 1993 viste det sig, at omstillingen angiveligt havde været til gavn for de fleste sindslidende, men at et stort mindretal ikke har haft tilstrækkeligt med behandlingstilbud som modvægt til nedlæggelse af sengepladser.

Så blev Fremrykningsudvalget nedsat. Opgaven var at komme med forslag til at sikre en acceptabel standard især for de svageste inden udgangen af 1994.

Fremrykningsudvalgets forslag var, at distriktspsykiatrien skulle udbygges såvel i »bredden« som i »dybden«, at etablere 100-125 botilbud til gruppen af de svageste samt 700 tilbud som pladser i bofællesskaber, botilbud med støttecenter og aflastningspladser, væresteder med rådgivning og opsøgende virksomhed med kapacitet til i alt 1000 brugere og øge beskæftigelsestilbudene med 300 pladser i 1994 samt endelig at forøge aktiviteten på undervisningsområdet med 50 pct.

I regeringens statusrapport for 1995 var konklusionen, »at det gik i den rigtige retning«, men efter forslagsstillernes opfattelse er det en sandhed med modifikation.

Distriktspsykiatriske tilbud dækker ifølge rapporten 96 pct. af befolkningen, men det er kun i »bredden«, ikke i »dybden«. Et distriktspsykiatrisk tilbud varierer fra daglige åbningstider 9-16 på hverdage til åben et par gange om ugen, og vel at mærke, uden at man alle steder har udgående funktioner, for slet ikke at nævne tværfagligt samarbejde.

Antallet af stillinger er 256 sammenlignet med fremrykningsrapportens anbefaling på 350.

Botilbudene til særligt vanskeligt stillede lever op til anbefalingerne, idet der etableres 141 mod de foreslåede 100-125, et forhold, der dog står i grel modsætning til målet om botilbud i øvrigt på 700, hvor der kun er etableret 300.

På den anden side må det anerkendes, at antallet af pladser på væresteder nu er opgjort til 2.700 mod de foreslåede 1.000, samt at beskæftigelsestilbudene opfylder måltallet. Der er tilsyneladende ikke måltal på aktivitetsudvidelsen af undervisningstilbudene.

Regeringens forslag som opfølgning på rapporten om dialogfora, brugerinddragelse, kvalitetsudvikling, holdningsændring i befolkningen, udvikling af væresteder og den generelle ordning med støtte- og kontaktpersoner var da heller ikke så ringe.

I efteråret blev det mellem satspuljeforligspartierne herefter aftalt at afsætte 775 mio. kr. over fire år.

316,8 mio. kr. skal anvendes til flere og bedre tilbud til særligt vanskeligt stillede sindslidende, 205 mio. kr. skal anvendes til en generel støtte og kontaktpersonordning og 20 mio. kr. til et videnscenter.

Denne relativt betydningsfulde fokusering på psykiatrien blandt satspuljeforligspartierne blev fulgt op af en forespørgselsdebat i Folketinget, hvor samtlige partier stod bag en dagsorden, hvor der dels blev lagt vægt på forbedring af hospitalspsykiatrien, men hvor såvel distriktspsykiatrien som socialpsykiatrien blev fremhævet. Endelig blev det understreget at samarbejdet mellem amtskommuner og kommuner skal styrkes, samt at udbygning og fremrykning af indsatsen over for sindslidende skal foregå i et tæt samarbejde og i dialog med brugere og pårørende.

De økonomiske betingelser for at skabe tilstrækkelige og gode tilbud til de sindslidende burde i og for sig ved Folketingets indsats være til stede for, at såvel amtskommuner som kommuner burde kunne leve op til disse krav. Og det skal understreges, at mange amtskommuner og kommuner gør en ihærdig indsats. Men der er sorte huller. Det i pressen mest kendte er Københavns Amtskommune, som på ingen måde har udbygget de nødvendige distriktspsykiatriske tilbud, og hvor der tilsyneladende også er store mangler i flere kommuner.

Forslagsstillerne finder derfor, at det er nødvendigt nu at tage skridtet væk fra folketingsdagsordener og udvalgsarbejder til en egentlig lovgivning.

Det skal dog præciseres, at det ikke er forslagsstillernes ønske, at man skal tilbage til en egentlig »særforsorgs« lignende filosofi, men derimod at sikre et lovgrundlag, som lægger klare retningslinjer for såvel amtskommuner som kommuner for deres specifikke opgaver. Målet er at skabe en helhed for de psykiatriske patienter i deres behandlingstilbud, uden at det på nogen måde skal indebære, at kommunerne i deres øvrige tilrettelæggelse af sociale tilbud til borgere behøver at sætte unødvendige grænser. Også her er tværsektorielt samarbejde og tværfaglighed en værdi.

Bemærkninger til forslaget enkelte punkter

Ad 1

Den gradvise opdagelse af distriktspsykiatriens værdi har efter forslagsstillernes opfattelse ikke givet de skiftende regeringer en egentlig anledning til at etablere en lovgivningsramme herom, hvilket kan være forståeligt, da man jo først skulle finde ud af, hvilke mål der skulle opnås i denne nyskabelse, og hvilke kvalitetskrav man herefter kunne og burde stille.